

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1510/21
20.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорана Хацића председника већа, Радмиле Ђурић и Снежане Живковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., ..., чији је пуномоћник Немања Ковачевић, адвокат из Београда, Пана Ђукића 8/20, против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, Бирчанинова 5, ради утврђења дискриминације, одлучујући о жалби тужене изјављене против пресуде Вишег суда у Београду П 16825/18 од 21.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 20.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 16825/18 од 21.09.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке утврђено је да је Закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.01.2008. године којом су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужиоца као учесника рата 1999. године. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.800,00 динара са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење до коначне исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са

изменама и допунама) Апелациони суд је нашао да жалба тужене није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би побијана пресуда морала бити укинута, нити је учињена нека друга битна повреда одредаба парничног поступка од утицаја на доношење законите и правилне одлуке због које би побијана пресуда морала бити укинута.

Према чињеничном стању утврђеним пред првостепеним судом, које се жалбом тужене не оспорава, тужилац је као ратни војни резервиста учествовао у рату у периоду од 24.03.1999. године до 12.06.1999. године. Претходно је тужилац био на редовном одслужењу војног рока у периоду од 20.12.1993. године до 13.01.1995. године. Споразумом од 11.01.2008. године закљученим између Владе Републике Србије и Штрајкачког одбора ратних војних резервиста из неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађе, Дољевац и Прокупље Влада Републике Србије обавезала се да на име новчане помоћи неразвијеним општинама исплати новчану накнаду ратним резервистима овог штрајкачког одбора што ће се исплаћивати по одређеним критеријумима, а да ће се ратни резервисти одрећи тужбених захтева против Републике Србије за исплату новчане накнаде. Влада Републике Србије Закључком бр. 401-161/2008- од 17.01.2008. године потврдила је Споразум од 11.01.2008. године закључен са ратним војним резервистима који имају пребивалиште у наведеним општинама које су изабране због статуса неразвијених општина којима је регулисана исплата ратних дневница у виду финансијске помоћи преко тих општина. Овим закључком је одређено да се изврши пренос новчаних средстава на посебне рачуне наведених 7 општина и да се ратним војним инвалидима и резервистима из ових општина исплати накнада у складу са закљученим Споразумом под условом да се та лица одрекну свих потраживања у споровима који су се водили пред парничним судовима. Према постигнутом Споразуму и Закључку Владе Републике Србије исплата се вршила у виду финансијске помоћи ратним војним резервистима који имају пребивалиште на територији наведених 7 општина које имају статус неразвијених општина. Тужиоцу као војном резервисти који је имао пребивалиште ван територија општине обухваћених Закључком нису исплаћене ратне дневнице.

Примењујући материјално право на овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање и то одредбе члана 21 Устава Републике Србије, члана 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1 Протокола бр. 12 уз Европску конвенцију која се непосредно примењује на основу члана 145 став 2 Устава Републике Србије првостепени суд је правилно оценио да је према тужиоцу учињена дискриминација у односу на друге војне резервисте којима је накнада војних дневница исплаћена на основу Закључка Владе Републике Србије бр. 401-161/2008-1 од 17.01.2008. године који је донет на основу Споразума Владе Републике Србије и Штрајкачког одбора ратних војних резервиста неразвијених општина закљученог 11.01.2008. године.

Правилно је побијаном одлуком утврђена пасивна легитимација тужене у овој правној ствари с обзиром да је као тужена означена Република Србија преко које је било који орган овако означене тужене добио правни субјективитет а тужени орган

(који је био у обавези да изврши исплату рате дневница) своје овлашћење врши преко Владе Републике Србије која је и закључила напред наведени Споразум и донела закључак од 17.01.2008. године.

Правилно је првостепени суд нашао и да је тужилац дискриминисан наведеним поступањем тужене. Наиме, Влада Републике Србије је 11.01.2008. године постигла Споразум са ратним војним резервистима који имају пребивалиште у општинама Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађе, Дољевац, Прокупље и Блаце које су изабране због статуса неразвијених општина а којим Споразумом је овим лицима регулисана исплата ратних дневница. Закључком Владе РС од 17.01.2008. године одређено је да се пренос новчаних средстава изврши на посебне рачуне наведених 7 општина, да се ратним војним инвалидима и резервистима из ових општина исплати новчана накнада у складу са закљученим Споразумом под условом да се та лица одрекну свих потраживања у споровима који су водили пред парничним судовима против Републике Србије ради исплате накнаде.

Закон о забрани дискриминације (“Службени гласник РС”, бр. 22/09) је ступио на снагу 07.04.2009. године односно након подношења тужбе суду, па је првостепени суд постојање и дискриминаторско понашање тужене према тужиоцу правилно оценио непосредном применом члана 21 Устава Републике Србије. На овај начин, иако прављење разлике поступања према неком лицу у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији не представљају увек акт дискриминације првостепени суд је основано нашао да у конкретном случају наведена радња тужене, исплате ратних дневница само резервистима из наведених 7 општина представља дискриминаторско понашање према тужиоцу јер тужена није доказала да је за овако – неједнако поступање постојало објективно и разумно оправдање.

Наиме, из садржине Споразума од 11.01. и Закључка Владе РС од 17.01.2008. године произлази да је финансијска помоћ која је уплаћена на посебан рачун 7 општина наведених у Споразуму уплаћена ради исплате ратних дневница ратним војним инвалидима и војним резервистима који су учествовали у одбрани земље у току НАТО бомбардовања 1999. године. Тачно је да општине Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађе, Дољевац, Прокупље и Блаце имају статус неразвијених општина али то нужно не значи да и сви резервисти са пребивалиштем на територији ових општина спадају у категорију социјално угрожених лица нити да резервисти са територије других општина (ван општина наведених у Споразуму) не спадају у ту категорију лица јер се статус социјалне угрожености доказује на законом предвиђен начин. Дакле, на основу Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе РС од 17.01.2008. године извршена је исплата ратних дневница свим војним резервистима са територије наведених 7 општина само по основу њиховог пребивалишта на територији тих општина без претходне провере односно утврђења њиховог социјалног статуса. Имајући ово у виду правилно је првостепени суд нашао да није постојало објективно прихватљиво оправдање за различито поступање тужене приликом исплате ратних дневница војним резервистима само на основу њиховог пребивалишта. Из наведеног произилази да оваквим поступањем тужене јесте извршена дискриминација у односу на војне резервисте који имају пребивалиште на територији других општина па између осталог и у односу на тужиоца који је био у истој ситуацији као и резервисти са територија наведених 7 општина – учествовао је у одбрани земље у току НАТО

бомбардовања 1999. године и по том основу остварује право на исплату ратних дневница које му нису исплаћене.

Првостепени суд је правилно ценио и наводе тужене да се у конкретном случају не ради о дискриминацији, применом члана 21 став 4 Устава РС којим је прописано да се не сматрају дискриминацијом посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица које су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима. Наиме, помоћи неразвијеним општинама представља легитиман циљ и посебну меру коју држава може предузети у смислу члана 21 став 4 Устава РС и као таква не представља дискриминаторско поступање. Међутим, исплата је извешена на основу Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе од 17.01.2008. године не представљају акт пружања помоћи неразвијеним општинама с обзиром да тужена овај споразум није закључила са наведеним неразвијеним општинама и у циљу пружања финансијске помоћи тим општинама већ је закључена са Штрајкачких одбором ратних војних резервиста тих општина, а сама исплата је вршена преко посебног рачуна општина. При том одредбом постигнутог споразума тужена се обавезала да резервистима из наведених општина исплати ратне дневнице (у више месечних рата) при чему ни једном одредбом није предвиђена и обавеза резервиста да докажу свој социјално-економски статус већ су били само у обавези да се одрекну свих потраживања у споровима које су водили пред парничним судовима против Републике Србије, ради исплате ове накнаде (ратних дневница). Дакле, из саме садржине споразума произилази да су неосновани наводи тужене да на основу споразума нису исплаћиване ратне дневнице већ новчана помоћ одређеној групи лица која живе на том подручју.

Правилно је првостепени суд нашао и да су лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација у обавези да пред судом докажу само да су неједнако третирани у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, што је тужилац доказао достављањем војне књижице из које се утврђује његово учешће у рату 1999. године и пребивалиште ван наведених седам општина. Тужена у жалби не оспорава утврђено чињенично стање, односно статус тужиоца као војног резервисте и учесника у рату нити да је 1999. године мобилисан као ратни војни резервиста ради учествовања у сукобима као и да му по окончању ратних сукоба нису исплаћене дневнице које припадају војним резервистима. Осим наведеног чињенично стање у погледу свих битних чињеница је правилно и потпуно утврђено имајући у виду и то да тужена односно лице на чије се дискриминаторско понашање тужбом указује дужна да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању, што тужена у овој правној ствари није доказала.

Жалбом тужене се указује да у првостепеном поступку суд није поступао у складу са обавезом прописаном чланом 294 став 1 ЗПП, да по претходном испитивању тужбе донесе решење којим се тужба одбацује ако утврди да о истом већ тече парница, а осим тога жалбом се указује да је тужилац већ водио истоветан поступак где је могуће донета и пресуда у поступку пред Вишим судом у Београду под П 6621/17 након спајања броју П 4895/17, због чега тужена поред приговора литиспенденције истиче и приговор пресуђење ствари, међутим овакви жалбени наводи тужене нису основани. Наиме, парнични поступак у овој правној ствари по тужби тужиоца од 08.11.2017. године претходно је вођен под бројем П 6621/17 да би био спојен са

парницом П 4895/17, да би на рочишту у предмету П 4895/17 дана 17.10.2018. био раздвојен и добио нов број П 16825/18 под којим је и донета првостепена пресуда из чега произлази да у конкретном случају није било ни литиспенденције, као ни пресуђене ствари.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка с обзиром да је донета правилном применом одредбе члана 150, 153 и 154 ЗПП.

Из свих наведених разлога применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке.

Имајући у виду да тужена није успела са жалбом, не припадају јој трошкови другостепеног поступка, због чега је применом одредбе члана 165 ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Зоран Хаџић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић